

Planer og tiltak må til for å minke flomskadene i urbane områder.

Det har vist seg gjentatte ganger i de senere årene at dagens infrastruktur, byvassdrag og arealbruk ikke er planlagt eller "dimensjonert" for å håndtere de flommene som man har sett utvikle seg. Mye tyder på at vi de siste 10 år har hatt endrede nedbørsforhold til det verre m.h.t. flomskader. Bare ett enkelt regnskyll i Kristiansand, høsten 2001, forårsaket skader for nærmere 100 mill. kr. "Uforutsette" kraftige regneepisoder med store skader som konsekvens kommer oftere og oftere. Vannskadekontoret på Byggforsk rapporterer at forsikrings-selskapenes utbetalinger for vannskader i 1983 var på 293 mill. kr. Dette var i 1999 steget til 1500 mill. kr. I år 2001 var disse utbetalingene steget til ca. 2000 mill. kr. Det virkelige skadeomfanget er imidlertid større enn forsikrings-selskapenes utbetalinger, og i 2001 vurderes dette til å være ca. 3000 mill. kr. År 2002 ser ut til å føye seg til i rekken av år med "uforutsette" store skader. Skadene er ikke bare av økonomisk karakter. Man ser fra europeiske byer som blir rammet av flommer at forurensingsfaren også er stor fordi vannforsyningen kan infiseres av kloakk og kjemikaliefabrikker, kjemikalitanker, deponier, olje-tanker etc. skades slik at miljøfarlige stoffer strømmes ut.

Store deler av arealplanleggingen skjedde, og avløpssystemene ble laget i en tid da fortettingen i de urbane områdene var betydelig mindre enn i dag. Den klimatiske utviklingen har også vist seg å gi mer skadeflommer enn da anleggene ble planlagt. Mange kommuner må erkjenne at selv om de dimensjonerte et felt for 10-årsregnet for 20 år siden, holder det ikke å vise til dette i dag.

Vi savner en kartlegging av skadeomfanget i urbane områder som følge av flommer fordelt på ulike skadetyper. Man bør se på utviklingen i dette over de siste 10-20 årene, identifisere relevante skadetyper, årsaker og omfanget av skadene. Videre trengs det planer for hvordan man kan minke skadene, og tiltak som gunstigere vegtraceer, kulvertplasseringer, bekkeløp, plassering av konstruksjoner og infrastruktur for øvrig, slik at ikke flomforløpet forstyrres.

Tiltak for dempning av vannføringen nedstrøms må gjennomføres som bygging av fordrøyningsbassenger, dammer, poldere, lokal overvannshåndtering og ivaretagelse av vegetasjonssoner etc.

Allerede på arealplanleggingsnivået er det nødvendig å få inn hensynet til flommer. Dette kan være arealer avsatt for flomsletter og områder der man kan la vannet flomme inn for å dempe flomnivået nedstrøms. Videre trengs etablering av flomveier hvor store flommer kan gå i ekstreme tilfeller, når det normale avløpssystemet ikke tar unna nok flomvann. I arealplanene må det også fremgå ulike flomsoner hvor ulike grader av aktivitets- og byggerestriksjoner skal iverksettes.

Etter den store flommen på Østlandet høsten 1995, satte Olje- og energidepartementet og NVE i gang et flomprosjekt kalt HYDRA. Dette var et nyttig prosjekt, men det tok i hovedsak for seg flommer i store vassdrag som Glomma. Mange av tiltakene som ble anbefalt av HYDRA-prosjektet er dessverre ennå ikke gjort. Det ville nå være en fin fortsettelse på HYDRA om man kunne sette fokus på de urbane områdenes flomproblemer. Man vet imidlertid mye allerede som bør og kan gjennomføres i kommunene umiddelbart.

Det er åpenbart at mange kommunene har en jobb å gjøre med å sette i gang tiltak for redusering av risiko for skadeflommer, og for reduksjon av skader når flommer likevel oppstår. Relevante statlige etater og departementer bør legge til rette for en mest mulig effektiv planlegging i kommunene. Det er neppe god bruk av ressurser hvis alle kommuner hver for seg skal skaffe seg oversikt over aktuelle tiltak, virkningene av disse og fremgangsmåten i planleggingen. Skal vi dømme utfra de siste hendelsene i Europa, og verden for øvrig, har vi ikke noen tid å miste.

VATN - vårt viktigaste næringsmiddel!

- Brønnboring i fjell m/vannmengdegaranti
- Løsmassebrønner (diameter 50-500 mm)

Vi borer også for:

- Kabler/Ledninger
- Fundamentering
- Grunnundersøkelser

GRUNDFOS
PUMPEANLEGG



 **HALLINGDAL
BERGBORING**

3570 ÅL • Tlf 3208 5900 Faks 3208 5901